

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

Udržitelnost z pohledu zemědělců
Udržitelnost a inovace 29.11. 2022

Osnova

- Udržitelnost
- Kde jsme?
- Kam míříme?
- Jak z toho ven?

Udržitelnost

- Klasická definice: Trvale udržitelný rozvoj jako rozvoj, který naplňuje současné potřeby aniž by omezoval schopnost budoucích generací naplnit jejich potřeby (1987). Z dnešního pohledu mnoho dimenzí. Planeta, lidé, mír, prosperita.
- Praktická definice z pohledu roku 2022: Mít možnost trvale vytvářet dostatečné množství produkce a tu realizovat za férové ceny.
- Limity udržitelnosti (změna klimatu, kupní síla, generační výměna,)

Kde jsme?

- Čelíme extrémnímu nárůstu nákladů, rostou ceny vstupů, zvláště v ŽV a speciální RV, ceny rostly jen u některých komodit (pšenice, řepka), ani tam však v současné době není jistota dobré rentability
- Dotační podpory jsou nominálně stejné jako v roce 2014, lze očekávat další inflační tlaky na cenu půdy (pacht, energetika, uhlíkové zemědělství)
- X stále rostou nároky na zemědělce, požadavky, omezení, EZD jde nad rámec ambicí reformy SZP

Kde jsme, EZD?

- Nařízení o udržitelném používání přípravků na ochranu rostlin (problém pro RV, speciální RV, ŽV)
- Směrnice o průmyslovém znečištění (redukce ŽV)
- Cíle obnovy přírody (část krajiny zcela bez lidského zásahu)
- A mnohé další iniciativy v „zásobníku“, které povedou ke snížení příjmů zemědělských podnikatelů

Kam míříme

Další zdražení potravin?

- méně peněz a více požadavků musí zákonně vést ke zdražení potravin, studie USDA před tímto vývojem varovala už v roce 2018, 1200 dolarů ročně?
- Situace na Ukrajině zdražení potravin primárně nezpůsobila, ale urychlila (nabídka x poptávka, energie)
- Produkce pšenice EU v roce 2014 dosáhla 157 mil. tun, 128 mil. tun v roce 2021 (VB cca 13 mil), podle Coceral jen 109 mil. tun v roce 2030, 16 mil. tun meziroční pokles produkce na UK

Jak z toho ven?

Zemědělský trojimperativ

- Projektový trojimperativ (Good, fast, cheap, choose two)
- Zemědělský trojimperativ (nízké či nulové dotace, nízká cena, vysoký ohled životní prostředí), vždy můžeme mít jen dvě volby
- Nízká cena, nízké dotace = nízký ohled na životní prostředí
- Nízká cena, vysoký ohled na životní prostředí = vysoké dotace
- Nízké či nulové dotace, vysoký ohled na životní prostředí = vysoká cena potravin (sem směřuje současný stav)
- Pokud dotace nesměřují na produkci nebo nejsou podmínkou dotací, k dosažení nízké ceny nepomůže ani kombinace vysokých dotací kompenzujících vysoký ohled na životní prostředí
- Navíc časové hledisko platí i zde, politický tlak oproti reálně dosažitelným cílům

Jak z toho ven?

- Zemědělcům je třeba rozvázat ruce, případně je dodatečně podpořit v plnění environmentálních závazků
- Hledání kompromisů a technických řešení (NGT, precizní zemědělství, nanopesticidy atp.)
- Zároveň je nutné myslet na časové hledisko (Green deal na “díl“, ambice je nutné přehodnotit a posunout v čase)

Jak z toho ven?

Otázka předsednictví

- Roli předsednictví nelze přeceňovat ani podceňovat
- Rada je dlouhodobě v oblasti zemědělství v defenzivě (velké téma pro EP a EK)
- Na druhou stranu situace na Ukrajině poslala částečně do defenzivy EK i EP (volby nejsou tak daleko a krize bude trvat)
- Je třeba hledat spojení v Radě i v EP + otázka voleb

Děkuji za pozornost

